

СВЕТЛАНА ЖИВАНОВ БАНДУ

ДВЕ УСАМЉЕНОСТИ

Песме

Savez Srba u Rumuniji
Temišvar 2001.

ИЗМЕЂУ УСАМЉЕНОСТИ И ФАСЦИНАЦИЈЕ

Кратко и тужно. Осећање изговорено бритко и тужно, изнутра и споља.

Запис, у инат (коме?) о једном осећању, прошлом и будућем. Позив, сумња и одлазак, као геометријски потези. Како доказати да је песник, и када добија за друге, губитник. И да су у тој загонетки-илузији замандаљени и кључ и сазнање.

А шта сазнајемо кад (чаробним) кључем одгонетамо поезију Светлане Банду, фасцинације и илузије?

Да је између две усамљености пажљиво, али не и претерано нежна. Уморно постојање, јесен голишаваг бола, лудило пахуља. Песникиња је све то заједно. Да би одмах уследио стих: “Узалуд./ Преспавасмо једно/другом/ у очима”. Да (нам) противуречи? Или (нас) трезни? Или, гламур-илузија, отежава сазнање. А како нема апсолутне истине, “постоје нежности/ и море самоће./ Тишине/ и године тишина”.

Заблиста тако по нека синтагма, спој, у нади коју песникиња у скривеном кутку своје душе носи, ипак, можда и несвесно.

Севне понекад бол песникиње попут оштрог брида, док слаже (са много душе!) инвентар без душе. Док слаже речи у молитву. Молитву своју, или туђу. Или једноставно нашу?

Ако се у овој књизи првенцу (која долази након овогодишње видовданске Српске књижевне награде) сазнање назире, следеће би требало да нам потврде кључ. И признање, кроз “досадну геометрију свакодневног кретања”.

Између “преварених” стихова и чувања плавог, за и у име наде која живот значи, има блиставих стихова који најављују још једну песникињу на овим нашим просторима – истичући лепоту и мудрост наше женске лирике, коју, ипак, имамо.

“Воли ме сутра”, поручује песникиња свом ратнику.

Славомир Гвозденовић

Већ виђено.
Филм без колора
и усне обећаних жена.
Једном, неком,
да ли теби?
Комадамо сећања.
Твој плач.
Њему ћу само да се
молим да ми опрости
за моје уморно постојање.
Туга је моје занимање.

Јесен голишавог бола.
Темишвар – твој град
даљина, киша и тишина.
Твој мирис губи се
некуд.
А још синоћ
цигарета, вино и
љубав.
Стални мотив лоших песника.
“Хвала”
што захтева учтивост
због нечег.
Давно несталог у нама.

Лудост је писати
песму
на пахуљама
првог снега.
У подне 26. јануара.
Моја ћутња
каменује аждаје.
Пропуштам живот
у служби ината.
Не могу ухватити
твоје одбегло име
јер
мирис греха
нудиш ми
са облинама једног
ћутања.
У служби ината.

Вучеш
моје име
по свим
ноћним баровима
и тражиш
слободно место
да пустим
корене.
Наручујеш
стари добри блуз
са горким укусом
једног давног сећања.
Чујеш ли:
“Никад више,
мило моје,
никад више...”

Госпођице М.
више нема.
Остали су трагови
невиности
у првој лекцији
секса.
Бесплатни оглас
у старим новинама:
Продаје се душа
за зрно љубави.
Црно око
мало ће плакати
за изгубљеном
играчком.
Остаће дим
изгубљене
младости
и неке
нове године.
Године без тебе.

Не смеш
мене пожелети.
Старосна граница:
35 година.
Исувише
мали број
за твоје искуство.

Између моје
и твоје
границе
две капи
страсти
претворене
у једну
и нестале.
Као све
јесење кише.
Упија их
земља.

Године прошле
остављам
у размазаној шминки
малих душа.
Лош дан.
Лош живот.
Бацити,
напустити
или
једноставно,
живети...

Кад из душе
оде задњи гост
кад храброст
оде да спава
распори кофер
и извади хаљину црну.
Да могу
тамом да се обучем.
Оном вечном тамом
што мирише
на тамјан.

Како ти жао није
године ове да сахраниш.
Узећу све звукове
све звоњаве и пуцњаве
да угушим крик
истине,
лаж што је код
тебе нашла дом.
Узалуд.

Преспавасмо једно
другом
у очима.

Тишина твоје улице
одговара мојим корацама.
Тамо слободно
размишља
о паучини моје душе.
И док се грчи
венац твојих трепавица
ко пред Богом
моје јато ћутње
изговара молитву.
Питам се:
како ћу живети
са мирисом твоје коже.

Немој испратити љубав
као старог госта.
Остају само
супротне обале
исте воде.
Немој обојити
зидове тишином
и немој
загрлити самоћу.
Замени радошћу
неком малом
овај бол.
Потражи одговор
на питање:
Да ли вреди
чекати јутро
због рађања
монотоније.

Долазе дани тишине.
Једно лице губи
се у магли.
Затвори врата
и отвори душу
и пусти

да јури низ
пусто поље.
Дозволи да те
хладне руке
поново нађу,
док девојка
губи невиност
док старица
умире

Неко
негде
у некој причи
личи на тебе
на твоје име.
Прича нема
наслов.
Нечија рука
не зна да напише
слово твог имена
изгубљено и
заборављено
у пепелу твог
постојања.

Постоје нежности
и море самоће.
Тишине
и године тишина.
Лутања и губљења.
Лоше вино
и горак укус
после вођења љубави.
Погрешан мушкарац
у туђој постељи
напуштене жене.
Постоје минути са тобом.
Постоје године без тебе.
И прашина
на мојим уснама
напуштеним...

Шта још да делимо?
Љубав је одавно подељена,
а сто и столице
су инвентар
без душе.
Не вређај време
јер стихови ми
од бола
оглувише.
И знам
да крвариће дуго
у времену ране.
Па шта?
То су моје
ране.
Само моје.

Заборави
на моје речи.
Ја сам само
жена без адресе
која мирише
на паучину
изгужване постеље.
Знаш ли
да даш
а да не
боли?
И
да за давање
и примање
треба двоје.

Пробај нешто
јаче од љубави.
Осетићеш
горак укус
патње
и
заборављене приче.
Да ли знаш

колико светлости
и таме
има у твој
животу.
Позитивна нула.

На прагу
твоје страсти
покуцала сам
тихо.
Уместо
врата
чекали ме
ножеви стварности.
Душо,
помози ми
да скинем са себе
маску твоје
посебности.

Питам се
како мирише
твоја страна
истине
док ти на уснама
видим
име
друге жене.
Остављаш ми само
твоје зиме
и кутију успомена.
Говоримо
ћутањем...

Додај боју
животу
и поведи ме
путем заборав.
Сложи речи

у молитву
за твоје ново јутро
без мене.
И знаш ли
где је
крст
нашег тренутка?

Нађеш ли се
у мојој реченици
веруј ми
то је
случајност
коју сам
годинама
чекала.
Све је случајно.
Све, сем бола.
Он је намеран.

Осећам
да ћеш молити
за остарелу
кожу скитнице
која је случајно
залутала
у твојем животу.
Избаци је,
жели је.
Нека твоја
крв клија
у метроу
мога срца.
Забрањено
стајање.

Немам снаге
да будем

твоја сенка.
Чекаћу твоје
патње
када будеш остављен.
И хранићу се
твојим болом.
Остављен мушкарац
на прагу
порушене куће.
Остаћеш
само време
недовршено.
Прошло време.

Сама ћу прећи
преко планина
твојих зеница.
И нећу се
окренути
када сузе
буду тражиле
моје очи
да се удоме.
Због тебе
прешла бих
границу
свога срама.
И
чекаћу
твоје јутро
да ми сасече
корене
снова.

Остављена
отварам
замрзнути део
душе
и топим
врелим сузама
све моје истине.
Знам,

постојиш у мени
као зрно
срама.

Једина
правила казне
моје душе
јесу
твоја пијанства
за дивљином.

Ако ти
у снове залутам
избаци ме.
Потребна је
твоја мржња
да постанем
жена.
И ниси
схватио
да
јачина
твога стиха
престаје
пред
мојом храброшћу
да ти признам лажи.

Кажеш:
Једноставно,
заборави.
Не схватам
почетак моје усамљености
и боју твојих снова.
Мрзим
светлост мог имена.
Тражим твој поглед
у свакој улици града
и знам
да ти негде

љубиш њене зенице.
И знам
да и ти знаш
да сама носим
свој крст
тамо иза
твојих молитви.

Знам
да те губим
и да сузе
моју тугу
пред тобом
откривају.
Знам
да лажу
очи твоје
да не постоји
страст
у стиху песме.
Мој
бивши драги
тугу моју
покриј
својим
уснама од среће.

Волиш
да мрзиш
све моје
свето.
Желиш
да осетиш
мирис
напуштене
жене.
И тражиш ме
у свакој
девојачкој сузи...
Да ли је то
осећај кривице?

Или
досадна геометрија
свакодневног
кретања?

У прљавој
постељи
моје душе
остали су
твоји трагови
пијанства
и покидана дугмад
моје
зрелости.

Пронађи ме
у зрну нежности
и баци
у капи кише.
Покидај успомене
и подели
љубав на две.
Сабери
и
одузми патњу
и заборављене
нежности
поклони ветру
у улици тајни...

Једноставност
моје страсти
не може
се мерити
искреношћу
твоје мржње.

Понестаје
ми снаге

да истрпим
твоја несвитања
и зов дивљине.
Окрутно
сечеш моја надања
и желиш
да миришем
на све твоје
преваре.

Понеси своје успомене
и остави ме.
Чека те време без трајања
у некој улици без надања.
Срешћемо се кроз милион
година
на некој прашњавој полици
књига
И онда биће касно за твоје
сузе
и рано за моје ћутње.

До бола желим
да више не пожелим
твој поглед.
И нећу више бити сноб
нити бивша страст
једног песника
нити неостварени сан
кукавице
Бићу само моја
и твоја усамљеност.

Имена ми мог српског
и имена ти твог издајничког.
Плаче крв у венама мајке твоје
Поносно је срце моје српско
Згажено је име твоје издајничко.

Загрлио си
у пијанству лаж
преварио
своје стихове
и само је
твоја песма
тукла тишину...

Сачувај плаво
за сутра.
Данас је јуче.
Твоје правило
је ту,
али нису више
моје очи
да упију твоју
боју.
Заборављене очи...

Изговори Ти
моје име
како Ти кажеш оно
А или Е.
Или више волиш
сугласнике.
И тако редом
стигнеш до
последње тачке.
И не знаш
да ли после
тачке
почиње нова реченица
или је то крај
текста.
Реченица без речи.

Почетак свега десило се
у погледу твом модро плавом

на залеђеној трепавици
моје туге.
И све моје зашто,
постало је твоје
збогом.
Једном,
ратнику
неком...

Остављам ти драга
комадић срца
или боље једну
трепавицу
за срећу
она неће оседети
у твојим рукама
остаће исто као
и ти
остављена

Пробудићу се сутра
данас немам
довољно боје
да будем
истинита.
Можда сутра
на крају неког
ходника
чека ме боја
да ме обоји.
Сутра бићу ја.
Воли ме
сутра.

Јачина
ока твога
чини ме
јаком.
Слабост

незрелости твоје
чини ме
рањивом.
Да ли смо смели
родити се тако близу
да знамо једно за
друго?

Нисам ти потребна
знам
моја бивша
нисам више...
Шта остаје после
разбијене ноћи
и промашених љубави?
Само знак питања.
Тражим те
у сваком стиху
ненаписане песме
и док ме туга
опија
остаје ми једино
питање:
Да ли си сада
срећна?
у некој другој причи
где суза нема.
Буди срећна...
Ја тонем
у забаченом кругу
твоје отуђености.

САДРЖАЈ:

1. (Већ виђено).....	7
2. (Јесен голишавог бола)	8
3. (Људост је писати)	9
4. (Не смеш)	10
5. (Године прошле).....	11
6. (Кад из душе)	12
7. (Како ти жао није)	13
8. (Тишина твоје улице).....	14
9. (Немој испратити љубав).....	15
10. (Долазе дани тишине)	16
11. (Неко).....	17

12. (Постоје нежности).....	18
13. (Шта још да делимо?).....	19
14. (Заборави).....	20
15. (Две усамљености)	21
16. (Пробај нешто).....	22
17. (На прагу)	23
18. (Питам се).....	24
19. (Додај боју).....	25
20. (Нађеш ли се)	26
21. (Осећам).....	27
22. (Немам снаге).....	28
23. (Сама ћу прећи).....	29
24. (Остављена).....	30
25. (Једина)	31
26. (Ако ти).....	32
27. (Кажеш)	33
28. (Знам).....	34
29. (Волиш)	35
30. (У прљавој постељи)	36
31. (Пронађи ме)	37
32. (Једноставност)	38
33. (Понестаје)	39
34. (Понеси своје успомене).....	40
35. (До бола желим).....	41
36. (Имена ми мог српског)	42
37. (Сачувај плаво)	43
38. (Изговори Ти).....	44
38. (Почетак свега)	45
40. (Остављам ти драга).....	46
41. (Пробудићу се сутра)	47
42. (Јачина)	48
43. (Нисам ти потребна).....	49
44. (Вучеш моје име).....	50
45. (Госпођице М. више нема).....	51

Ova se kwiga izdaje uz finansijsku pomoć Dr`avnog sekretarijata za meļuetni-ke odnose pri
Ministarstvu javnog informisawa

Descrierea CIP a Bibliotecii Naļionale a României

Źivanov Bandu, Svetlana

Dve usamljenosti / Źivanov Bandu Svetlana. - Timișoara : Uniunea Sârbilor din
România, 2001

p. 56 ; 21 cm.

ISBN 973-99658-2-2

821.163.4-1